

- 497 / 1 - 1988

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1988

7 JULI 1988

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de organieke wet
van 8 juli 1976 betreffende
de openbare centra voor
maatschappelijk welzijn**

(Ingediend door de heren Daras en
De Vlieghere)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In de « Golden sixties » maakten maar weinigen zich ernstige zorgen over wat toen de openbare onderstand werd genoemd. Die instelling werd geacht zich over enkele marginalen te ontfemen en haar rol op het gebied van de openbare liefdadigheid werd algemeen aanvaard. De eerste crisisjaren, die werden gekenmerkt door recessieverschijnselen en een verspreid banenverlies, veranderden niet veel aan de manier waarop de bevolking tegen die rol aankeek.

De crisis was slechts een oppervlakteverschijnsel en « het zou in de kortste keren wel weer in orde komen ».

Na verloop van enkele jaren schoten de werkloosheidscijfers echter onrustwekkend de hoogte in, verloren hoe langer hoe meer gezinnen houvast en langs de nieuwe armoede kon men niet meer heen kijken. Over structurele crisis, diepgaande veranderingen in de maatschappij en een nieuwe « kaartverdeling » werd nu openlijk gesproken.

Tegen die achtergrond ontstond de wet van 8 juli 1976. Die gaf kennelijk een beter antwoord op de toenmalige sociaal-economische vraagstukken. De filosofie van de wet is — en dat is merkwaardig — dat de bijstandsmogelijkheid wordt vervangen door

- 497 / 1 - 1988

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1988

7 JUILLET 1988

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 8 juillet 1976
organique des centres
publics d'aide sociale**

(Déposée par MM. Daras et
De Vlieghere)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Durant les « Golden Sixties », peu de monde se préoccupait vraiment de l'assistance publique, comme on l'appelait alors. Elle était censée ne s'adresser qu'à quelques marginaux et son caractère de charité publique était largement admis. Les premières années de la crise, marquées par des signes de récession et des pertes d'emploi diffuses, ne provoquèrent pas des modifications d'attitude tangibles en la matière.

La crise n'était qu'un épiphénomène, « les choses allaient s'arranger très rapidement ».

Quelques années plus tard, cependant, le nombre de chômeurs devenait inquiétant, de plus en plus de ménages étaient déstabilisés, les nouveaux pauvres apparaissaient au grand jour. On commençait à oser parler de crise structurelle, de bouleversement de société, de nouvelles donnes.

La loi du 8 juillet 1976 naissait dans ce contexte. Elle apportait manifestement une bien meilleure réponse aux problèmes socio-économiques du moment. Philosophiquement, fait à noter, elle remplaçait la possibilité de secours par le droit à l'aide sociale et

het recht op maatschappelijke dienstverlening en de staat van behoefte door een leven dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Zelfs al wordt het niet met zoveel woorden gezegd, toch is het begrip solidariteit in de plaats van het begrip naastenliefde gekomen.

Sindsdien is het aantal werklozen blijven toenemen en zijn de moeilijkheden van vele gezinnen nog groter geworden. De duale maatschappij is niet langer een ideeënconstructie, zij is een feit.

Men gaat hoe langer hoe meer bij het OCMW aankloppen. De rol en de opdracht van die instelling worden steeds ruimer. Wil men dat die rol en die opdracht onder de gegeven omstandigheden zo goed mogelijk worden vervuld, dan dienen in de wet van 8 juli 1976 een aantal wijzigingen te worden aangebracht.

Dat is het doel van dit wetsvoorstel.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

De wijziging van artikel 26*bis* van de wet van 8 juli 1976 beoogt het overleg onder de gunstigste voorwaarden te laten verlopen, enerzijds, door het afschaffen van het verplichte overleg voor beslissingen van minder belang die slechts de concretisering zijn van de op de begroting van het OCMW uitgetrokken middelen en, anderzijds, door wel in dat overleg te voorzien wanneer overeenkomsten met openbare of particuliere instellingen worden gesloten of wanneer gemeentelijke instanties besluiten nemen die gevolgen kunnen hebben voor de middelen of voor het optreden van het OCMW.

Art. 2

Dit artikel heeft betrekking op artikel 31 van voornoemde wet. De vergaderingen van de raad voor maatschappelijk welzijn mogen slechts met gesloten deuren worden gehouden wanneer de vrijwaring van iemands persoonlijke levenssfeer op het spel staat.

De voorgestelde wijziging heeft tot doel de openbaarheid in alle andere gevallen te garanderen op dezelfde wijze als in de gemeenteraad gebeurt.

Art. 3

a) De redactie van § 7 van artikel 60 geeft aanleiding tot uiteenlopende interpretaties : kan of moet een OCMW alle maatregelen nemen om iemand een betrekking te bezorgen ? Als men het ons vraagt, is het verplicht alle noodzakelijke maatregelen te treffen.

l'état d'indigence par la vie conforme à la dignité humaine. Même si ce n'était pas formulé, on substituait le concept de solidarité à celui de charité.

Depuis lors, le nombre de chômeurs s'est encore accru, les difficultés rencontrées par un grand nombre de ménages ont augmenté. La société duale n'est pas une vue de l'esprit, elle est en place.

En l'occurrence, le rôle et la mission des CPAS ne font que croître avec le nombre de recours qui leur sont adressés. Si l'on veut que ce rôle et cette mission soient assumés au mieux dans les circonstances actuelles, il est devenu nécessaire d'apporter différentes modifications à la loi du 8 juillet 1976.

Tel est le but de la présente proposition de loi.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

La modification de l'article 26*bis* de la loi du 8 juillet 1976 a pour but de rendre la concertation opérationnelle dans les meilleures conditions, d'une part en supprimant l'obligation de concertation pour des décisions mineures qui ne sont que la concrétisation des moyens inscrits dans les budgets de CPAS, d'autre part en introduisant la concertation dans les cas de conclusion de conventions avec des organismes publics ou privés, ou de décisions des instances communales pouvant avoir une incidence sur les moyens ou l'action des CPAS.

Art. 2

Cet article concerne l'article 31 de la loi précitée.

Le huis clos lors des réunions du conseil de l'aide sociale ne peut trouver de justification que lorsqu'il s'agit de garantir le respect de la vie privée des personnes.

La modification proposée a pour but d'assurer la publicité dans tous les autres cas de manière similaire à ce qui se fait au niveau du conseil communal.

Art. 3

a) Le libellé du § 7 de l'article 60 fait naître des interprétations divergentes : le CPAS peut-il ou doit-il prendre des dispositions de nature à procurer un emploi ? En ce qui nous concerne, le CPAS a pour obligation de prendre toutes les dispositions nécessaires.

b) Teneinde de OCMW's zoveel mogelijk te steunen en hen te helpen om de krachtens § 7 opgelegde verplichtingen te vervullen, wordt voorgesteld hen van de betaling van de sociale bijdragen te ontslaan wanneer zij als werkgever optreden.

Art. 4 en 5

Er wordt voorgesteld in de artikelen 83 en 84 te verwijzen naar artikel 82*bis* van de gemeentewet in verband met de opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, wanneer die aan geen advies of machtiging onderworpen zijn.

Art. 6

Dit artikel heeft betrekking op artikel 98 van de wet van 8 juli 1976.

De invoering, bij het koninklijk besluit n° 244 van 31 december 1983, van de verplichting voor de OCMW's om de kosten van de maatschappelijke dienstverlening op de onderhoudsplichtigen te verhalen, plaatst de bijstandsgerechtigde vaak in een onhoudbare afhankelijkheidspositie, die klaarblijkelijk indruist tegen de in artikel 1 van de wet omschreven doelstelling « eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid ».

Zelfs als in sommige gevallen het verhalen van die kosten verantwoord is, dan nog dient daarvan om principiële redenen en hoe dan ook te worden afgezien.

Art. 7

Dit artikel voegt in voormelde wet een nieuw artikel 105*bis* in.

Voorgesteld wordt bij wijze van aanmoediging een bijzondere toelage te verlenen aan de gemeenten die vluchtelingen inschrijven, teneinde die gemeenten niet te bestraffen en hen te helpen bij hun opvang.

b) En vue de soutenir au maximum les CPAS et de les aider à assumer leurs obligations en vertu du § 7, il est proposé de les dispenser du paiement des cotisations sociales lorsqu'ils agissent en tant qu'employeur.

Art. 4 et 5

Il est proposé dans les articles 83 et 84 de faire référence à l'article 82*bis* de la loi communale en ce qui concerne les marchés de travaux, de fournitures et de services qui ne sont soumis à aucun avis ou autorisation.

Art. 6

Cet article est relatif à l'article 98 de la loi du 8 juillet 1976.

L'instauration par l'arrêté royal n° 244 du 31 décembre 1983, de l'obligation pour le CPAS de poursuivre le remboursement des frais de l'aide sociale à charge des débiteurs d'aliments place le bénéficiaire de cette aide dans une situation de dépendance souvent insupportable et va de toute évidence à l'encontre du but affirmé dans l'article 1er de la loi « de permettre à chacun de mener une vie conforme à la dignité humaine ».

Même si dans certains cas, des arguments pourraient justifier la poursuite du remboursement, celle-ci doit être abandonnée par principe, dans tous les cas.

Art. 7

Cet article insère un nouvel article 105*bis* dans la loi précitée.

En vue de ne pas pénaliser les communes qui inscrivent des réfugiés et de les aider dans l'accueil de ceux-ci, il est proposé, à titre d'encouragement, d'accorder un subside spécial à ces communes.

J. DARAS
W. DE VLIEGHÈRE

WETSVOORSTEL

Artikel 1

In artikel 26*bis*, § 2, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° De woorden « De volgende aangelegenheden kunnen » worden vervangen door de volgende zinsnede : « Voor zover ze niet voorkomen op het normale uitvoeringsprogramma van de overeenkomstig artikel 88 goedgekeurde begroting, kunnen de volgende aangelegenheden... ».

2° Deze paragraaf wordt aangevuld met een 8° en een 9°, luidend als volgt :

« 8° de ontwerpen van overeenkomsten tussen het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en openbare of particuliere instellingen, die onmiddellijk of op termijn financiële gevolgen hebben of kunnen hebben.

Een analyse van die gevolgen moet bij elk dossier worden gevoegd. »

« 9° de voorstellen van gemeenteraadsbesluiten die gevolgen hebben voor de financiën en voor het optreden van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. »

Art. 2

Artikel 31 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 31. — De vergadering van de raad voor maatschappelijk welzijn wordt in het openbaar gehouden.

Niettemin kunnen tweederde van de aanwezige leden, in het belang van de openbare orde en op grond van ernstige bezwaren, beslissen dat de vergadering niet openbaar zal zijn.

Ze mag niet openbaar zijn, wanneer het om personen gaat.

Zodra een dergelijk punt te berde wordt gebracht, beveelt de voorzitter terstond de behandeling in besloten vergadering; de openbare vergadering kan eerst worden hervat nadat dit punt is afgehandeld. »

Art. 3

In artikel 60 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. in § 7, eerste zin, worden de woorden « neemt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn alle maatregelen » vervangen door de woorden « moet het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn alle maatregelen nemen »;

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

A l'article 26*bis*, § 2, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, sont apportées les modifications suivantes :

1° In limine de ce paragraphe, le membre de phrase « Pour autant qu'elles n'entrent pas dans le programme d'exécution normale du budget approuvé conformément aux dispositions de l'article 88, » est inséré avant les mots « Les matières suivantes ».

2° Ce paragraphe est complété par un 8° et un 9° rédigés comme suit :

« 8° les projets de conventions entre le centre public d'aide sociale et des organismes publics ou privés qui ont ou peuvent avoir une incidence financière immédiate ou à terme.

Une étude de cette incidence devra être jointe à chaque dossier. »

« 9° les propositions de décisions communales qui ont une incidence sur les finances et les actions du centre public d'aide sociale. »

Art. 2

L'article 31 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 31. — La publicité des réunions du conseil de l'aide sociale est obligatoire.

Toutefois, les deux tiers des membres présents pourront, par des considérations d'ordre public et à cause d'inconvénients graves, décider que la séance ne sera point publique.

La publicité est interdite dans tous les cas où il s'agirait de questions de personnes.

Dès qu'une question de ce genre sera soulevée, le président prononcera immédiatement le huis clos et la réunion ne pourra être reprise en public que lorsque la discussion de cette question sera terminée. »

Art. 3

A l'article 60 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes :

1. au § 7, première phrase, le mot « prend » est remplacé par les mots « doit prendre »;

2. een § 8 wordt toegevoegd, luidend als volgt :

« § 8. — Wanneer het centrum voor maatschappelijk welzijn bij toepassing van § 7 zelf als werkgever optreedt, is het ontslagen van de betaling van de sociale bijdragen, waarin is voorzien bij de wet van 27 juni 1969 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. »

Art. 4

In artikel 83, derde lid, van dezelfde wet, worden de woorden « niet méér bedraagt dan 1 000 000 frank » vervangen door de woorden « niet meer beloopt dan de bedragen waarin artikel 82bis, § 2, van de gemeentewet voorziet ».

Art. 5

In artikel 84, zesde lid, van dezelfde wet, worden de woorden « voor de opdrachten tot leveringen waarvan de waarde 1 000 000 frank niet te boven gaat » vervangen door de woorden « voor de opdrachten tot leveringen of diensten waarvan de waarde de bedragen waarin artikel 82bis, § 2, van de gemeentewet voorziet, niet te boven gaat ».

Art. 6

In artikel 98, § 2, van dezelfde wet worden de woorden « — op de onderhoudsplichtigen van de begunstigde, tot beloop van het bedrag waartoe zij gehouden zijn voor de verstrekte hulp; » weggelaten.

Art. 7

In dezelfde wet wordt een artikel 105bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 105bis. — § 1. Tot dekking van de eerste kosten voor het onthaal en de huisvesting van de vluchtelingen in de zin van artikel 49 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, verleent de Staat aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waar die vluchtelingen ingeschreven zijn en voor ieder van hen een bijzondere en eenmalige toelage, die gelijk is aan het jaarlijkse bedrag van het bestaansminimum voor een alleenstaande. »

§ 2. De Koning bepaalt de wijze waarop die toelage betaald wordt ».

15 juni 1988.

2. il est ajouté un § 8 libellé comme suit :

« § 8. — Lorsque le centre public d'aide sociale agit lui-même comme employeur en application du § 7, il est dispensé du paiement des cotisations sociales prévues par la loi du 27 juin 1969 concernant la sécurité sociale des travailleurs. »

Art. 4

A l'article 83, alinéa 3, de la même loi, les mots « 1 000 000 de francs » sont remplacés par les mots « les montants prévus à l'article 82bis, § 2, de la loi communale ».

Art. 5

A l'article 84, § 1er, alinéa 6, de la même loi, les mots « pour les marchés relatifs aux fournitures dont la valeur ne dépasse pas 1 000 000 de francs » sont remplacés par les mots « pour les marchés de fournitures ou de services dont la valeur ne dépasse pas les montants prévus à l'article 82bis, § 2, de la loi communale ».

Art. 6

A l'article 98, § 2, de la même loi, les mots « — à charge de ceux qui doivent des aliments au bénéficiaire et ce, à concurrence du montant auquel ils sont tenus pour l'aide octroyée; » sont supprimés.

Art. 7

Un article 105bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi :

« Art. 105bis. — § 1er. Afin de couvrir les premiers frais d'accueil et d'installation des réfugiés au sens de l'article 49 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, l'Etat accorde au centre public d'aide sociale de la commune où ces réfugiés sont inscrits et pour chacun d'eux, une subvention spéciale et unique égale au minimum de moyens d'existence annuel pour une personne isolée.

§ 2. Le Roi détermine les modalités relatives au paiement de cette subvention. »

15 juin 1988.

J. DARAS
W. DE VliegHERE